

Číslo: 6083/2021-2022

SPRÁVA

o výsledkoch školskej inšpekcie

vykonanej v dňoch od 24. 03. 2022 do 25. 03. 2022 a 28. 03. 2022

Názov kontrolovaného subjektu	
Materská škola, Čekovce 131	
Zriaďovateľ	Obec Čekovce

Vedúci zamestnanec kontrolovaného subjektu:

Zuzana Packová, riaditeľka materskej školy

V súlade s poverením na **tematickú** inšpekciu č. 6083/2021 - 2022 zo dňa 18. 03. 2022 **inšpekciu vykonali:**

Mgr. Jana Dančová, školská inšpektorka ŠIC Banská Bystrica

PaedDr. Miroslava Dobiasová, PhD. školská inšpektorka ŠIC Banská Bystrica

.....

.....

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKČIE

Stav realizácie hudobnej výchovy a podpory rozvíjania hudobnej gramotnosti detí v materských školách

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

MŠ podľa zriaďovateľa		obecná	
Forma výchovy a vzdelávania		celodenná	
Počet tried	2	Vyučovací jazyk	slovenský
Počet detí	39	<i>z nich počet detí so ŠVVP</i>	0
		<i>z nich počet detí zo SZP/MRK</i>	0
Počet pedagogických zamestnancov	4	<i>z nich počet vedúcich pedagogických zamestnancov MŠ</i>	1
Počet pedagogických asistentov		0	

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

Formálne predpoklady pre plnenie zámerov hudobnej výchovy a podpory rozvíjania hudobnej gramotnosti detí

MŠ, vychádzajúc z kultúrneho dedičstva obce, v **Školskom vzdelávacom programe** „Cesta za poznaním do prírody“ (ďalej ŠkVP), zadefinovala svoje zameranie na sprostredkovanie ľudovej kultúry a umenia deťom. Rozpracovaním do **vlastných cieľov** výchovy a vzdelávania¹ (ďalej len VaV), smerujúcich cez spoznávanie a prezentovanie regionálnej kultúry, získavanie pozitívnych postojov k folklóru, prispievala k zdokonaľovaniu hudobných schopností detí.

Stratégia VVČ na podporu plnenia cieľov vzdelávacej oblasti Umenie a kultúra so zacielením na hudobnú výchovu (ďalej HV) a rozvíjanie hudobnej gramotnosti (ďalej HG) boli uvádzané v mesačných obsahových celkoch a týždenných plánoch tak, ako sa odpradáva tradovali – v spätosti s jednotlivými ročnými obdobiami. Cez piesne, ľudové tance a hry s rytmickým zameraním, si deti rozširovali poznanie o ľudových zvykoch regiónu, v ktorom vyrastali.

MŠ mala rozpracované **zábery, pravidlá v oblasti HV a podpory HG** detí. V pláne aktivít na aktuálny školský rok MŠ deklarovala množstvo spoločensko-kultúrnych podujatí, ktoré organizovala pri príležitosti sviatkov². Deti pred rodičmi i obyvateľmi obce verejne prezentovali³ osvojené elementárne hudobné schopnosti, zručnosti i návyky vzhľadom na možnosti školy a lokálne podmienky (návštevy pamätnej izby zachytávajúcej históriu Čekoviec, s prezentáciou ľudových krojov, remesiel, obyčajov, života a prácu ľudí v minulosti).

Realizované podporné aktivity vyhodnotené v správe o výchovno-vzdelávacej činnosti jej výsledkoch a podmienkach za školský rok 2020/2021 vytvárali **predpoklady na podporu pozitívneho vzťahu detí k hudbe, rozvoju ich HG** a emocionálnej stránky, a to najmä v triede, kde VVČ zabezpečovala učiteľka ovládajúca hru na melodický hudobný nástroj.

Zápisy v triednych knihách a zistenia z dotazníkov potvrdili, že **HV, ako cielenú vzdelávaciu aktivitu** realizovali pravidelne (jedenkrát týždenne) a hudobné činnosti podporujúce HV a HG integrovali do ostatných vzdelávacích oblastí a foriem dňa.

Z predloženého plánu činnosti **pedagogickej rady** (ďalej len PR), ako poradného orgánu riaditeľky a zapisníč vyplynulo, že oblasť HV a podpory rozvíjania HG detí bola zaradená do programu každého zasadnutia PR formou prípravy, realizácie a hodnotenia podporných aktivít školy, alebo ako súčasť iných prerokovaných dokumentov⁴. **Vnútroškolská kontrola** bola zameraná aj na kontrolu HV a rozvíjanie HG detí. Zovšeobecnenia z kontroly VVČ riaditeľka pravidelne prezentovala na každom rokovaní PR⁵. **Interné vzdelávanie** pedagogických zamestnancov (ďalej len „PZ“) v rámci PR bolo realizované formou hodnotenia vzájomných hospitácií, **prezentáciou poznatkov**, skúseností a zdieľaním získaných

¹ Deti budú spoznávať prvky regionálnej kultúry. Využívať hudobno-pohybové hry a pohybové hry so spevom ako súčasť pobytu vonku a zdravotných cvičení. Vytvárať a rozvíjať u detí cit ku krásam svojho regiónu, prírody, ľudového umenia a kultúrneho dedičstva našich predkov. Nakoľko obec Čekovce je bohatá na kultúru a tradície MŠ má možnosť zapájať sa do kultúrno - spoločenského života prostredníctvom verejných vystúpení a podujatí, ktoré vedú k podpore sebarealizácie a sebarozvíjania detí;

² oboznámenie detí s vianočnými zvykmi a tradíciami – vianočné koledy, piesne, novoročné piesne a tance, oboznámenie s tradíciami troch kráľov, ľudové zvyky a tradície „Fašiangy, Turíce...“ vítanie jari, ľudové zvyky k Veľkej noci, „Škólkárske kolo“ v spievaní ľudových piesní, Sadíme my máje – ľudové zvyky a tradície;

³ mesiac úcty k starším, Mikuláš, vianočná besiedka, besiedka ku Dňu matiek, MDD – týždeň detských radostí;

⁴ ŠkVP, plán plnenia hlavných úloh materskej školy na školský rok 2021/2022, plán aktivít na školský rok 2021/2022, hodnotenia z vnútroškolskej kontroly, ročný plán vzdelávania PZ, diagnostický hárok;

⁵ 28. 08. 2021, 30. 11. 2021, 09. 02. 2022;

kompetencií. Vzdelávanie v oblasti HV a rozvoja HG detí pedagogickí zamestnanci neabsolvovali.

Na **monitorovanie hodnotenia detí** škola používala **portfóliá a záznamové hárky**, do ktorých učiteľky trikrát v priebehu školského roka zaznamenávali pokroky detí vo viacerých oblastiach, vrátane hudobnej gramotnosti⁶.

Všetci **pedagogickí zamestnanci** zabezpečujúci predprimárne vzdelávanie **spĺňali kvalifikačné predpoklady** na výkon pracovnej činnosti v MŠ. Začínajúca učiteľka bola zaradená na **adaptačné vzdelávanie**. Za ostatné dva roky PZ prostredníctvom poskytovateľov profesijného rozvoja **neabsolvovali vzdelávanie** v oblasti Umenie a kultúra s hudobným zameraním.

Z rozhovoru s riaditeľkou, prehliadkou budovy a areálu školy bolo zistené, že **priestorové podmienky** umožňovali spontánne a riadené učenie pri plnení cieľov HV. V jednej triede bol vytvorený **hudobný kútik**, kde mali deti k dispozícii rytmické nástroje pre autonómne realizovanie sa. MŠ vlastnila melodické hudobné nástroje – **klavír a flauty**, ktoré pravidelne využívala jedna učiteľka, čo sa prejavilo na hudobnej gramotnosti detí. **Materiálno-technické vybavenie školy** detskými rytmickými nástrojmi⁷, hudobnými nahrávkami na zvukových nosičoch⁸, audio-vizuálnou technikou⁹, odbornou¹⁰, detskou literatúrou a kostýmami, **zabezpečovali predpoklady** na nadobúdanie a rozvíjanie hudobných schopností detí. Učiteľky disponovali množstvom portfólií, zásobníkmi piesní, hudobno-pohybových hier, riekaniek, vlastnoručne zhotovenými rytmickými nástrojmi¹¹ a názornými pomôckami.

Výchovno-vzdelávacia činnosť

Zmysluplným plánovaním a organizovaním hudobných činností **integrovaných do všetkých foriem dňa** boli vytvorené predpoklady na podporu a zdokonaľovanie hudobných schopností, zručností a návykov detí **v oboch triedach**. Zámery zo vzdelávacej oblasti Umenie a kultúra so zameraním na **HV** boli cielene uskutočnené aj vo vzdelávacej aktivite – **samostatnej organizačnej jednotke v 1. triede**.

V tejto triede v hrách a činnostiach podľa výberu detí sa aktívne **zapájali do aktivít súvisiacich so zámerom HV**. Na notovú osnovu lepením umiestňovali noty podľa počtu bodov na kocke, používali pojem nota, notová osnova, husľový kľúč, chápali význam hudobnej terminológie. Na spev učiteľky ukladali hračky, spoločným spevom piesne Hľadám ťa, vidím ťa, hry ukončili, čím preukázali zvládnuté sluchovo-percepčné a spevácke schopnosti.

Účinkom citového zážitku z podnetnej motivácie „O kráľovstve Muzikusovo“, členenej do tematických celkov (Spievankovo, Orchestrovo, Tanculienkovo) a **porozumením zámeru** činností, deti aktívne reagovali na nové podnety, **prejavovali záujem o hudobné činnosti** a cvičenia vyplývajúce z metodických odporúčaní na realizáciu HV.

V rytmickom cvičení, hrou na tele tlieskaním, rytmizovali slová a vytvárali rytmický sprievod k známym piesňam. Počúvaním nahrávok z CD prehrávača **diferencovali zvuky a tóny**, spoznávali ľudský hlas, smiech, vlak, na ktorý reagovali pohybom a hlasom, prezentovali rozvinuté percepčné schopnosti. **Dychové cvičenie** realizované s rešpektovaním osobitostí

⁶ Pozná ľudové piesne a riekanky. Pozná známe piesne a skladby podľa melódie. Spája spev s rytmizáciou, pohybom i hrou. Pozná hudobné nástroje, s ktorými bolo oboznámené.

⁷ Orffov inštrumentár, bubny;

⁸ Spievankovo, Piesne pre deti, Češem si hlavičku, relaxačná hudba;

⁹ CD prehrávač, interaktívna tabuľa, dataprojektor

¹⁰ Škola hudby, Piesne, hry a riekanky;

¹¹ dažďová palica naplnená rôznymi sypkými materiálmi;

detského dýchania, vysvetlením jednotlivých fáz, zadávaním jasných slovných pokynov pre nádych, zadržanie dychu i výdychovú fázu, s vhodne vloženou fonémou „š, ú“ a vokálov „hu, hú, ši, šu“, napomáhalo k nácviku správneho speváckeho dýchania. Chôdzou v zástupe predstavujúcom vlak, na spev piesne „Ide, ide, vláčik“, bolo uskutočnené **hlasové cvičenie**. Deti adekvátne reagovali na udanie speváckej polohy hudobným nástrojom, preukázali tonálne cítenie, melódiu spievali čisto v pôvodnej tónine i v transponovanej do vyššej a nižšej polohy, čím pripravili hlasový ústroj na spievanie. Zo záverov dotazníka vyplynulo, že **hudobné cvičenia** pri realizácii HV učiteľky zaraďujú pravidelne. Pieseň v sprievode klavíra spievali v priebehu VVČ opakovane, pri každom premiestňovaní sa z „jedného kráľovského mesta do druhého“.

Deti mali záujem o vokálne činnosti, spievali piesne (O včielke, Jar k nám letí, Žabka) prirodzene, intonačne čisto, v optimálnej hlasovej polohe, rytmicky správne.

Aktívne sa zapájali do riešenia problémových úloh i diskusií („Čo by rozveselilo ľudí v meste Spievankovo? Prečo boli ľudia v meste Orchestrovo smutný? Ako oslobodíme ľudí v Tanculienkove?“). Učiteľka kladením zmysluplných otázok na porozumenie zámeru činnosti podporovala **kompetencie detí učiť sa, riešiť problémy**, tvorivo a kriticky myslieť.

Mala pripravené vhodné, stimulujúce didaktické pomôcky, maňušky, obrázky, rytmické nástroje, svojpomocne zhotovené učebné pomôcky¹², ktoré deti vzhľadom na zámer činnosti využívali najmä v hlavnej časti VVČ.

V „Spievankove“ pri speve piesne v sprievode klavíra reagovali na predohru, chápali význam **hudobnej terminológie** (noty, husľový kľúč, notová osnova, predohra), dodržiavali dohodnuté pravidlá (pieseň spievali po skončené predohry). Vplyvom učiteľkinho intonačne čistého spevu v hlasovom rozsahu detí, s dobrým vzorom dýchania, udávaním správnej speváckej polohy hudobným nástrojom a sprevádzaním spevu detí hrou na klavíri (učiteľka ovládala hru na klavíri obojručne), si deti zapamätali text a melódiu piesne „Prišla vesna krásavica“, **spievali** samostatne, odvážne, **intonačne a rytmicky čisto**, v optimálnej hlasovej polohe so zvládnutou správnou technikou dýchania.

V meste „Orchestrovo“ po vypočutí hudobnej nahrávky z CD prehrávača rozoznávali emocionálne rozdielne **typy hudby** (veselú, smutnú), porovnávali v hudbe **tempo** (rýchle, pomalé) a **dynamiku** (silne, slabo, ticho), identifikovali znenie klasických **hudobných nástrojov** (gitara, flauta, akordeón, bubon, trúbka), pomenovali hudobné nástroje podľa obrázkov. Sluchom rozlišovali druhy **rytmických nástrojov** Orffovho inštrumentára (ozvučné drierka, drevený blok, malý bubon, malé prstové činely, triangel), ich vlastnosti (silu, farbu, dĺžka tónu) a výrazné kontrasty (vysoké – nízke tóny). Využitím hudobného nástroja a rôznorodých rytmických nástrojov pri rytmizácii piesne „Jar k nám letí“ v 2/4 takte, uplatnili rozvinuté rytmické a melodické cítenie, zvládnutú vokálnu rytmizáciu, spôsobilosti správne **manipulovať s rytmickými nástrojmi**.

V zdravotnom cvičení **využívali rytmicky správne základné lokomočné pohyby**, pohotovo reagovali na zvuk tamburíny chôdzou, behom, zmenou smeru. V hre Na hubára vyjadrovali rytmus riekanky hrou na tele tlieskaním, odpovedali na dotyky, prejavili sluchovo-motorické schopnosti a rytmické cítenie. Rytmizovaním riekaniek a básní v **činnostiach zabezpečujúcich životosprávu** (pri príprave na hygienu, stolovanie), spájaním rytmickej stránky reči a hudby, činností s hudobným a predčitateľským zameraním, **nadobúdali počiatočnú čitateľskú**

¹² obrázky charakterizujúce mestá Spievankovo, Orchestrovo, Tanculienkovo, emotikony;

gramotnosť. Aj počas *pobytu vonku* deti obidvoch tried počúvali zvuky z okolitého sveta, rozlišovali nehudobné zvuky, preukázali rozvinuté sluchové vnímanie, predstavivosť, predchádzajúcu hudobnú skúsenosť a hudobnú pamäť. Aktívne sa zapájali do spevu piesní (O jari, Pláva kačka) a spolupracovali pri hraní hudobno-pohybových hier.

V „*Tanculienkove*“ deti v spontánných **hudobno-dramatických činnostiach** realizovaných formou rytmickej a pohybovej improvizácie piesne „Tancuj, tancuj“ v rôznych variáciách, pohybom vyjadrovali náladu a obsah piesne, prejavovali radosť, zvedavosť. Pri **hudobno-pohybových činnostiach** uplatňovali kultivovaný pohyb podľa vzoru učiteľky, spájali spev piesne s tanečnými prvkami, zapamätali si sled pohybov a využívali ich v jednoduchých tanečných choreografiách.

Premyslenou **priebežnou spätnou väzbou** počas VVČ deti pomocou emotikonov (symbolov veselých a smutných tvárí) rozhodovali o splnení/nesplnení úloh podmieňujúcich oslobodenie kráľovstva.

V záverečnom hodnotení učiteľka zadávaním otázok („Ako sme oslobodili Spievankovo? Čo sme robili v meste Orchestrovo?) podnecovala detí k rekapitulácii priebehu VVČ, využívala **formálne**, najmä verbálne hodnotenie (výborne). Deti vlastné konanie a schopnosti, činnosť kamaráta a skupiny nehodnotili, ich **hodnotiace a sebahodnotiace spôsobilosti neboli** primerane podporované.

2 ZÁVERY

Plnením ŠKVP „Cesta za poznaním do prírody“ doplneným o vlastné ciele zo vzdelávacej oblasti Umenie a kultúra časti HV, realizáciou podporných aktivít s hudobným zameraním, efektívnym využívaním prostredia MŠ a materiálno-technickým vybavením, úrovňou pedagogických i praktických hudobných zručností (ovládaním melodického hudobného nástroja) učiteľiek v oblasti hudobno-výchovných činností, boli vytvorené formálne predpoklady pre plnenie zámerov HV a podporu rozvíjania HG detí.

Systematickým plánovaním činností s hudobným zameraním a integrovaním do všetkých foriem dňa, striedaním riadeného a spontánneho učenia sa detí, vhodne zvolenou organizačnou formou VVČ, usporiadaním činností s rešpektovaním potrieb, záujmov, schopností detí, zaraďovaním hier, zážitkového učenia sa, rešpektovaním princípu aktivity dieťaťa, vytvorením atmosféry bezpečia, deti nadobúdali vedomosti, získavali, upevňovali a preukazovali elementárne hudobné spôsobilosti, zručnosti a návyky.

Aplikovaním efektívnych stratégií podporujúcich hudobnú gramotnosť, deti prejavili zvládnuté inštrumentálne, vokálne, rytmické, perцепčné, hudobno-pohybové a hudobno-dramatické spôsobilosti.

SILNÉ STRÁNKY

- cielená podpora rozvoja hudobnej gramotnosti detí prostredníctvom VVČ a podporných aktivít,
- využívanie melodického hudobného nástroja a rytmických hudobných nástrojov,
- integrovanie činností s hudobným zameraním podporujúce HV a HG do ostatných vzdelávacích oblastí a foriem dňa.

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

1. odporúča

- podporovať hodnotiace a sebahodnotiace spôsobilosti detí smerom k vlastnému pokroku a výkonov iných v porovnaní s predchádzajúcim,
- uplatňovať adekvátne formy a prostriedky hodnotenia detí priebežným a záverečným hodnotením ich činností a výkonov.

PÍSOVNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII:

1. ŠkVP „Cesta za poznaním do prírody“,
2. plán pedagogických rád na školský rok 2021/2022,
3. zápisnice z pedagogických rád, konaných dňa 28. 08. 2021, 30. 11. 2021, 09. 02. 2022,
4. plán vnútornej kontroly MŠ na školský rok 2021/2022,
5. hodnotenia z vnútroškolskej kontroly,
6. správa o VVČ, jej výsledkoch a podmienkach materskej školy za školský rok 2020/2021,
7. doklady o vzdelaní pedagogických zamestnancov,
8. plán zvyšovania odbornej pripravenosti pedagogických zamestnancov na plnenie predprimárnej starostlivosti a právneho vedomia,
9. plán profesijného rozvoja na obdobie rokov 2019 – 2024,
10. plán adaptačného vzdelávania začínajúcej učiteľky,
11. ročný plán vzdelávania PZ,
12. diagnostický hárok,
13. triedne knihy,
14. plán VVČ oboch tried,
15. plán plnenia hlavných úloh na školský rok 2021/2022,
16. plán aktivít na školský rok 2021/2022.

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

školská inšpektorka: Mgr. Jana Dančová,

Dňa: 11. 04. 2022

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Banská Bystrica:

Mgr. Jana Dančová

a) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Zuzana Packová

**Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 21. 04. 2022
v Čekovciach:**

b) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Banská Bystrica:

Mgr. Jana Dančová

c) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Zuzana Packová

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú
*(vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 dní pracovných
od prerokovania):*

Zuzana Packová, riaditeľka materskej školy

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu

Mgr. Jana Dančová, školská inšpektorka

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti